

saaledes er det af største Vigtighed at hindre, at en Aktietegner frigøres for sin Forpligtelse ad den Vej, at han overdrager sin Aktie til en anden, med mindre der haves Garanti for, at Sikkerheden for Indbetalingen bevares. Det er derfor foreskrevet, at saadan Overgang af Aktier er uden Indflydelse paa den tidligere Aktieejers Forpligtelse til Betaling af manglende Indskud, naar ikke Selskabets Direktion (eventuelt Bestyrelse) efter foretagen pligtmæssig Undersøgelse finder at kunne godkende den nye Ejers Overtagelse af Forpligtelsen. Desuden er der fastsat en Frist af et Aar (om den kortere Frist ved Overdragelse fra Dødsboer se neden for ved Bemærkningerne til de enkelte Paragrafer), i hvilken Tid den ældre Aktieejer ubetinget hæfter for manglende Indskud, hvorved der gives en Garanti mod, at Direktionen eller Bestyrelsen misbruger sin Myndighed til at godkende den nye Aktieejer ved, naar Selskabets Sager staa daarlig, at frigøre Venner og Bekendte eller sig selv for Forpligtelsen til at yde manglende Indbetalinger.

C. § 36. Endelig maa man imødegaa Benyttelsen af den meget nærliggende Udvej til en delvis Tilbagebetaling af Aktiekapitalen, som bestaar i Udbetaling af ikke fortjent Udbytte. Naar dette forbydes, er det kun en Konsekvens deraf, at Tilsagn om fast Rente til Aktieejerne ogsaa maa være udelukket. Den stærkt begrænsede Undertagelse derfra, som Udkastet opstiller, nemlig Tilsikring af Rente for forskudsvis erlagte Indbetalinger, maa ikke forveksles med den saakaldte »Byggerente«, :o en Rente, der sikres Aktieejerne af deres Indskud for Tiden, indtil Selskabet kan begynde sin egentlige, Udbytte givende Virksomhed. Denne »Byggerente« er ogsaa forbudt ved nærværende Udkasts Bestemmelser i § 36. Naar Motiverne til det norske Udkast af 1894 (II. S. 43 ff.) synes at anse det som en Konsekvens af de Betragtninger, der tale mod Tilladeligheden af »Byggerenten«, at der heller ikke ved Opførelsen af de paagældende Aktiver (Bygninger, Maskin- og Jernbaneanlæg o. s. v.) i Regnskab og Status maa beregnes almindelig Rente af Bygge- eller Anlægssum, er dette derimod næppe rigtigt. Der ses ingen Grund til paa dette Punkt at opstille en anden Norm for Opgørelsen af et Aktieselskabs Aktiver end den, der vilde gælde for en Enkeltmands Opgørelse, og i Konsekvens deraf maa da den Sum, hvormed det paagældende Anlæg opføres, kunne ansættes under Hensyntagen til den Rente, der er løben paa Anlægssummen indtil Anlæggets Fuldførelse. Dette bliver navnlig klart, hvis man vil tænke sig, at Aktieselskabet, i Stedet for selv at bygge, køber en netop opført Bygning, i hvilket Tilfælde Købesummen selvfølgelig vil være bestemt med Hensyntagen til de under Opførelsen paaløbne Renter. Kun maa den Grænse naturligvis overholdes, at Anlægene ikke sættes til en højere Værdi end den, som de kunne skønnes at have i Handel og Vandel. Udbytte kan derfor selvfølgelig kun uddeles, naar en i Overensstemmelse med Lovens Regler paa Grundlag af denne Værdiansættelse foretagen Opgørelse udviser Overskud, hvilket naturligvis bl. a. er betinget af, at den beregnede Rentefortjeneste ikke opluges af Tab paa andre Punkter.

Garantien for Overholdelse af de anførte Bestemmelser maa søges i Reglerne om Opgørelse af Regnskab og Status (§ 37). Derom er det imidlertid vanskeligt at opstille detaljerede Forskrifter, naar de skulle passe for de forskelligartede Virksomheder, som et Aktieselskab kan tænkes at drive. Udkastet har derfor indskrænket sig til en almindelig Udtalelse (§ 37, 1ste Stykke) og et Par dertil føjede vejledende Hovedregler. Særlig Tvivl har Spørgsmaalet om Posteringsreglerne af den saakaldte »Goodwill« voldet. Under Nutidens ved den skrappe Konkurrence skabte livlige Fluktuation i Forretningsforhold maa »Velviljen« hos en afstaaet Forretnings Kundekreds ganske vist erkendes at